

NIEKTÓRE ZAKAŻENIA DRÓG RODNYCH U KLACZY

MICHAŁ GANOWICZ

Katedra Zoohigieny WSR Kraków
Kierownik: prof. dr Wł. Bielański

Duży odsetek przypadków jałowienia klaczy pełnej krwi angielskiej oraz trudniejsze zażrebianie się ich w porównaniu z klaczami innych ras szlachtetnych skłoniły do przedsięwzięcia prób wyjaśnienia przyczyn tych zjawisk. Nie wnikając jednak w zagadnienie niepłodności klaczy przy zakażeniach dróg rodnych, autor doniesienia pragnie omówić w nim wartość pobierania prób śluzu z dróg rodnych klaczy w zależności od fizjologicznego stanu zwierzęcia.

Badania przeprowadzono w latach 1959—1960 na 114 klaczach, w tym 87 klaczach pełnej krwi angielskiej i 27 klaczach pół krwi. Klacze pełnej krwi angielskiej pochodziły z 6 stadnin krajowych oraz ze stadnin ZSRR, NRD i ČSRS.

Rozmazy do badań bakteriologicznych, które przeprowadzał WZHW w Poznaniu, pobierano z szyjki macicznej klaczy jałowym wacikiem osadzonym na patyczku przy użyciu wyjałowionego do każdej klaczy wziernika pod kontrolą oka i posługiwaniu się kleszczami Albrechtsena. Wypłuczyny pobierano jałowym węzem gumowym, który wprowadzano do macicy ręką w długiej rękawicy gumowej. Wlany płyn fizjologiczny lewarowano z pedantycznym zachowaniem aseptyki i po dokładnym przygotowaniu zewnętrznych narządów płciowych klaczy.

Ogółem pobrano 455 prób, z czego 370 rozmazów, 66 wypłuczyn i 19 prób śluzu pobranego wziernikiem z pochwy.

Próby na podstawie stanu fizjologicznego klaczy w chwili pobierania podzielono na następujące grupy: próby pobierane w okresie międzyrujowym, próby pobierane w rui z rozbiciem na fazy rui i czterostopniowym oznaczeniem od R_1 do R_4 i próby pobierane do 24 godzin po wyżrebianiu się klaczy. Wyniki badania bakteriologicznego prób były następujące. Stosunkowo dużo, bo 60,1% prób okazało się jałowymi. Drobnoustroje, które nie wywołują poważniejszych zmian, wywołujących niepłodność lub ronienie, zawierało 27,1% prób. Tło stosunkowo dużej liczby przypadków, bo aż 12,7% (tj. prawie $\frac{1}{3}$ przypadków, w których w ogóle stwierdzono florę bakteryjną) stanowiły paciorkowce β -hemoli-

tyczne, często powodujące bądź to niepłodność, bądź też ronienie. Paciorkowce β -hemolityczne wystąpiły u 28 klaczy wyłącznie pełnej krwi angielskiej. W stosunku do ogółu klaczy stanowi to 24,5%, a w stosunku do klaczy pełnej krwi angielskiej 32,2%.

Stosunek prób jałowych oraz zawierających paciorkowce β -hemolityczne do pozostałej flory bakteryjnej w drogach rodnych w zależności od stanu fizjologicznego klaczy przedstawia tabela.

Charakterystyczne jest to, że największa liczba prób jałowych przypada na pierwszy okres rui, z tym że przy R_1 występuje najmniej paciorkowców β -hemolitycznych. Najbardziej niekorzystny moment pobierania prób mających na celu wykrycie flory bakteryjnej w drogach rodnych klaczy jest R_2 . Inne drobnoustroje stanowiące składnik flory bakteryjnej są nieliczne w okresie R_2 , znacznie natomiast liczniejsze w okresie R_3 , kiedy to znów jest mniejszy odsetek prób jałowych. Próby pobierane przy R_0 dają możliwość dużego prawdopodobieństwa uchwycenia zakażeń dróg rodnych klaczy. Najbardziej odpowiednim jednak momentem pobierania prób jest okres R_4 . Stwierdza się wówczas dużą ilość paciorkowców β -hemolitycznych; prób jałowych jest poniżej 50%. Duża ilość paciorkowców β -hemolitycznych, przy jednocześnie dużej liczbie prób jałowych a bardzo małym procencie występowania obojętnej flory bakteryjnej stwierdza się w próbach pobranych w ciągu 24 godzin od wyżrebienia się klaczy.

Należało by uwzględnić liczbę klaczy, od których próby pobrano w poszczególnych fazach rui, nie wydaje się jednak, aby wpłynęło to w większym stopniu na przedstawiony stan rzeczy.

T a b e l a 1

Zestawienie wyników badań bakteriologicznych prób pobranych z narządów rodnych klaczy /wymaz, popłuczyny, śluz/ w różnych okresach cyklu płciowego

Flora bakteryjna	Grupy klaczy												Razem	
	63 szt.		44 szt.		47 szt.		36 szt.		19 szt.		40 szt.		Liczba	%
	R_0	%	R_1	%	R_2	%	R_3	%	R_4	%	do 24h	%		
Wynik ujemny	97	53,0	47	68,1	56	72,7	30	60,0	15	46,8	28	63,6	273	60,1
<i>E. coli</i> , <i>E. paracoli</i> , <i>Staph. albus</i> , <i>Bac. subtilis</i>	62	34,9	18	26,0	13	16,8	15	30,0	10	31,2	5	11,3	123	27,1
<i>Streptoc. β-haemolit.</i>	24	13,0	4	5,8	8	10,4	5	10,0	7	21,8	11	25,0	59	12,7
	183		69		77		50		32		44		455	

Legenda: R_0 - brak rui, R_1 - R_4 - stopień nasilenia rui, 24h - próby pobrane w ciągu 24 h od ożrebienia się klaczy.

PISMIENNICTWO

- Chodkowski A., Szaflarski J. (1951): Rola paciorkowców *Streptococcus zooepidemicus* u koni ze szczególnym uwzględnieniem spermy. *Annales Univ. M. C. S. Lublin.* 6, 39.
- Dimock W., Edwards P. and Bruner D. (1957): Infections of foetuses and foals. *Kentucky Agr. Exp. Sta. Bull.* 5, 9.
- Parnas J., Kunicki-Goldfinger Wł., Stępkowski S. (1949): Spostrzeżenia nad zakaźnym poronieniem klaczy w Polsce. *Annales Univ. M. C. S. Lublin.* 11, 217.

М. Г а н о в и ч (Ивно)

НЕКОТОРЫЕ ЗАРАЖЕНИЯ ПОЛОВЫХ ТРАКТОВ У КОБЫЛ

Резюме

В течение 2 лет подвержено исследованиям 114 кобыл, в том числе 87 полнокровной английской и 27 полукровной английской пород. Кобылы эти происходили из 9 конных заводов (в том числе 3 зарубежных).

Из маточной шейки кобыл были взяты пробы стерилизованным ватным шариком на палочке с помощью зеркала при глазном контроле или же в виде смывов, полученных с помощью стерилизованного резинового рукава и физиологической жидкости.

В общем взято 355 мазков, 78 смывов и 13 проб слизи. Бактериологическое исследование проводилось Воеводской лабораторией ветеринарной гигиены в Познани.

Приводятся количественные и процентные результаты исследований с дифференциацией бактериальной флоры, находящейся в половых трактах кобыл.

М. G a n o w i c z (Iwno)

SOME INFECTIONS OF GENITAL TRACTS IN MARES

Summary

Over two-year period there were examined 114 mares, of which 87 were English full-blood and 27 English half-blood. The mares descended from 9 horses studs (3 foreign in it).

The tests were collected from the *cervix uteri* of mares by means of sterile tampon fixed on a stick, and by means of *speculum* under eye supervision, or as rinsings obtained by means of sterile hose and physiological solution.

There were collected on the whole 355 smears, and 78 rinsings, and 13 mucus tests. Bacteriological tests were carried out at the Regional Laboratory for Veterinary Hygiene at Poznań.

There were given quantitative and percentage examinations' data concerning differentiated bacterial flora to be found in mares genital tracts.